

5 INDUSTRIJA

1.) Opišite značilnosti industrijskega podjetja!

- Naložbe v stalna in gibljiva sredstva so velike (velika naložbena intenzivnost povzroča visoke stalne stroške)

- Uporabljajo se višje avtomatizirani stroji
- Stroji in tehnična oprema so prostorsko in organizacijsko medsebojno usklajeni
- Velika delitev dela, ki poteka po naprej določenem delovnem procesu (npr. tekoči trak)
- Serijska proizvodnja (npr. hladilniki, avtomobili...)
- Veliko zaposlenih redno opravlja rutinsko delo (delavci so priučeni)
- Vodenje se nanaša na tehnično in komercialno dejavnost

2.) Naštete poslovna področja industrijskih podjetij!

- 1.) Raziskave in razvoj (RR)
- 2.) Nabava in skladiščenje- materialno poslovanje
- 3.) Poslovno področje izdelave

4.) Opišite poslovno področje ind. podjetja raziskave in razvoj!

Izdelki se starajo in jih zato moramo nadomeščati z novimi. Mednarodna konkurenca nenehno vpliva na razvoj novih izdelkov. Zakonodaja postavlja čedalje večje zahteve po varnosti in ekološki sprejemljivosti izdelkov. Tržna uspešnost je odvisna od lastnega raziskovanja in razvoja ind. podjetij. Raziskave so lahko:

- temeljne (spoznanja o takojšnji uporabi)
- uporabne (na določen proizvod)

Razvoj obsega naslednje faze:

- konstrukcija (risbe, sestavnice)
- vzorčna izdelava (izdelava uporabnega vzorca)
- preizkušanje (pregled rezultatov razvojnega dela glede na tehnične zahteve)
- poskusna (ničelna) serija (za preizkus proizvodnje)

5.) Opišite tveganja povezana z RR!

Nevarnosti se pojavljajo zato, ker zamisli o izdelku ni mogoče tehnično izpeljati, ali jo je možno uresničiti le z visokimi stroški. Lahko pa, da se izdelek na trgu ne uveljavi kot je bilo pričakovano.

6.) Opišite poslovno področje materialnega poslovanja industr. podjetja!

V industrijskem podjetju imajo nabava, skladiščenje in priprava materiala zelo velik pomen zaradi dveh razlogov:

- kakovost posameznega dela lahko ogroža funkcijske lastnosti celotnega izdelka
- če kasni dobava, se zaustavi proizvodni proces

Že majhni prihranki pri nabavi lahko zelo vplivajo na dobiček. Nabava dobi informacije iz:

- proizvodnega načrta (kolikšna bo količina proizvodnje, kakšni materiali)
- skladišča (kateri materiali so na zalogi)

Posebnosti skladiščenja v industriji imajo naslednje funkcije:

- medfazno skladiščenje polizdelkov, sestavnih delov...
- del proizvodnega procesa poteka med skladiščenjem (npr. sušenje)
- varnostna funkcija za zagotovitev nemotene izdelave

7.) Opišite poslovno področje izdelave v industrijskem podjetju!

A) Priprava izdelave

Z **načrtovanjem** poteka izdelave določamo vrstni red delovnih operacij, porabo časa, pretok materiala. Z načrtovanjem sredstev izdelave poskrbimo za pripravo delovne sile, strojev in materiala ter nadzorujemo potek dela.

Z **vodenjem** izdelave zagotovimo izvedo nalog po načrtu. Sem sodi še nadzorovanje, ki se nanaša na:

- načrtovani obseg
- spoštovanje roka
- predpisano kakovost
- edidentiranje dejanskih stroškov
- ugotavljanje delovnih pogojev

B) Potek izdelave

Poznamo več organizacijskih tipov izdelave:

- delavniška izdelava, kjer so vsi stroji enake vrste
- skupinska izdelava je kombinacija delavniške izdelave in tekočega traka
- izdelava na tekočem traku

Tipi izdelave pa so:

- posamična izdelava
- izdelava določenih količin (množična, serijska, sortimentna)

8.) Na primeru razložite pomen informacij v pripravi izdelave!

9.) Prednosti in slabosti robotizacije!

Prednosti:

Robote uporabljamo zaradi:

- ekonomičnosti
- izboljšanja kakovosti
- pomanjkanja ustreznih delavcev
- ohranitve konkurenčne sposobnosti
- humanizacije delovnih mest (roboti opravljajo težka dela, ki so človeku zdravju škodljivi)
- zakonskih zahtev (roboti opravljajo dela, za katere so podjetja zakonsko zavezana)

Slabosti:

- zaradi robotizacije je manjša potreba po delovni sili
- manj prostih mest za nekvalificirane in priučene delovne sile

10.) Kakšne ukrepe za izboljšanje kakovosti v industrijskem podjetju poznamo?

- izobraževanje potrošnika
- dobra navodila za uporabo
- preprečevanje napak (šolanje, premije za kakovost, stimulacije)